

Arkeologi och antik historia vid Uppsala och #metoo

Vi har alla sett hur #metoo-rörelsen vuxit världen över under de senaste veckorna. I Sverige har det kommit flera upprop från specifika yrkesgrupper, både en allmän för den akademiska världen, #akademiuppropet, och en för arkeologi, #utgrävningpågår. Dessa har publicerats i *Svenska Dagbladet* och *Dagens Nyheter*, har fått stor spridning och utvidgas fortfarande.

Problemen #metoo-rörelsen belyser är mycket allvarliga och vi måste prata om dessa ingående. Som ett första steg i den processen har institutionens ledning gjort ett uttalande som vi här vill dela med er. Uttalandet finns på både engelska och svenska, och skickas ut till all personal och alla studenter.

Det finns redan en handlingsplan vid Uppsala universitet för hur man ska hantera sexuella trakasserier, men det här handlar om någonting annat, som både är mycket större och mer komplext. Handlingsplanen berör inte de maktstrukturer som är centrala i denna fråga och som inneburit att så mycket inte anmälts eller har blivit aktivt tystat. Innehållet i #metoo är angeläget, men en ännu viktigare fråga är hur vi går vidare. Vad händer nu?

Det är självklart att saker och ting måste ändras, och att #metoo-rörelsen måste få positiva följdverkningar och stödjas på varje arbetsplats. Vi ser också redan början till en backlash som försöker underminera och marginalisera rörelsens röster på ett både tröttsamt och förutsägbart sätt. Detta måste möta motstånd.

För oss är det tydligt att det som #metoo kräver är enkelt och att det borde vara självklart: att kvinnor alltid och i alla situationer ska behandlas med medmänsklig anständighet och som jämlikar. Alla har rätt till att bemötas med normal hövlighet, till sin personliga integritet och till professionell respekt. Alla ska kunna känna sig trygga på sin arbetsplats. Inget av detta borde vara svårt.

#metoo har drivits och kommer att drivas vidare av kvinnor, det är som det ska vara, men det är viktigt att förstå att trakasserier är en fråga för alla människor oavsett kön och genus. Det är rätt att fokus ligger på offren för trakasserier snarare än på förövarnas ursäkter. Samtidigt är det också viktigt att inse att även om #metoo är en fråga för oss alla, så är det i huvudsak män som måste engagera sig och ta ansvar för att en förändring ska ske. Det borde vara inte svårt att *inte* trakassera andra eller att *inte* bete sig som ett svin.

Som ett första steg vill vi ta ställning genom ett klart och tydligt uttalande. Vid Institutionen för arkeologi och antik historia finns **ingen tolerans** varken för olämpligt beteende eller för att underlåta att stödja kollegor genom att inte säga ifrån om andra uppvisar sådant beteende. Detta budskap måste förstås av oss alla. Om det finns eller har funnits något i ditt eget uppförande eller inställning som du är mindre stolt över, lär dig då av detta och gör inte om det, någonsin. Vi uppmanar alla vid vår institution, **utan undantag**, att kraftfullt reflektera över detta och fortsättningsvis handla på rätt sätt.

Det är upp till oss alla att göra vad vi kan för att se till att vår institution blir en så bra arbetsplats som möjligt på ett sätt som för oss samman snarare än splittrar oss. Om det är något du vill ta upp, kommentera eller ge förslag på, vad än det kan tänkas vara, ska du vara säker på att vi kommer att lyssna. Dessa frågor kan av naturliga skäl vara oerhört svåra att prata om, men – och detta är väldigt viktigt – det finns *alltid* någon du kan vända dig till i förtroende och du kan vara övertygad om att det du berättar kommer att bli behandlat med respekt och hänsynsfullhet. Det finns många personer som du kan gå till: prefekten, ställföreträdande prefekt, studierektorer, kursadministratörer eller helt enkelt någon annan som du litar på. Men det räcker inte att prata om det. Vi behöver förbättra våra rutiner för att hantera trakasserier och maktmissbruk, och vi behöver försäkra oss om att alla vet hur dessa rutiner fungerar. Det vi säger nu är bara en början och det kommer att finnas mer att göra i framtiden.

Vi hoppas att vi inte har och inte heller kommer att få den sorts problem som #metoo uppmärksammat, men det är något vi alla måste arbeta för aktivt. Detta kan vi bara göra tillsammans.